

Кондратенко А. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРИ ЗАПУСКУ НОВОГО БІЗНЕСУ

Відкриття нового бізнесу передбачає деяку невизначеність і прийняття кількох ризиків. Ймовірність банкрутства бізнесу може здатися малоймовірною, але наявність надійного фінансового плану, в якому детально описуються процедури нестачі грошових коштів та управління боргом, допоможе мінімувати цей ризик.

Управління ризиками – це процес прийняття та виконання управлінських рішень, спрямованих на зниження ймовірності виникнення несприятливого результату і мінімізацію можливих втрат, викликаних його реалізацією [1]. Це також означає, що ризик є невід'ємною частиною корпоративної стратегії та фінансування. Не можна усунути ризик; скоріше, ним треба керувати. План управління ризиками є важливою частиною загального бізнес-плану. Розуміючи потенційні ризики для бізнесу і знаходячи способи мінімізувати їх вплив, є можливість досягти успіху у введенні бізнесу.

Перший крок в управлінні ризиками – уважно вивчити свій бізнес і визначити потенційні ризики. Метою цього етапу управління є створення бази даних ризиків, що відносяться до конкретного бізнесу.

Існують наступні типи ризиків:

– фінансові ризики – включають як зовнішні ризики (зміни процентних ставок або цін на сировину) так і внутрішні ризики (брак коштів, невиплата клієнтами платежів по амортизації, амортизація активів, оренда в роздріб і суперечки за контрактами);

– операційні та екологічні ризики – охоплюють цілий ряд екологічних, людських, системних і процедурних впливів, таких як хвороба або вихід на пенсію ключового персоналу, вихід із строю обладнання, пандемія, стихійні лиха і збої програмного забезпечення;

– правові ризики – включають порушення контракту і недотримання

правил, таких як зміни в стандартах охорони праці та техніки безпеки;

- стратегічні ризики – пов'язані з бізнес-стратегіями, такими як зміна споживчого попиту, посилення конкуренції, впровадження нових технологій і використання нових бізнес-можливостей;

- конфіденційність та інформаційні ризики – пов'язані з недотриманням державних і національних законів про конфіденційність при записі, зберіганні та утилізації інформації про клієнтів;

- репутаційний ризик – описує ризик пошкодження репутації фірми і часто включає етику, безпеку і стійкість.

Деякі з цих ризиків є більш керованими (диверсифікованими), ніж інші, в тому сенсі, що вони більше залежать від твердих внутрішніх рішень. Такими можуть бути операційний та екологічний ризик. Інші більше залежать від зовнішніх факторів для компанії і можуть бути охарактеризовані як систематичні.

Після визначення ризиків потрібно проаналізувати їх ймовірність і наслідки, а потім визначати варіанти управління ними.

Процес управління ризиками включає в себе:

- методичне визначення ризиків, пов'язаних з діловою діяльністю;
- оцінка ймовірності настання події;
- розуміння того, як реагувати на ці події;
- створення систем для боротьби з наслідками;
- моніторинг ефективності підходів і засобів управління ризиками.

В результаті, процес управління ризиками:

- покращує прийняття рішень, планування і розміщення пріоритетів;
- допомагає більш ефективно розподіляти капітал і ресурси;
- дозволяє передбачити, що може піти не так, зводячи до мінімуму кількість пожежогасіння, які ви повинні зробити, або, в гіршому випадку, запобігання катастрофи або серйозних фінансових втрат;

- значно підвищує ймовірність того, що бюджет бізнес-плану буде доставлено вчасно.

Оцінка ризику дозволяє визначити значимість його для бізнесу та прийняти рішення про вжиття заходів щодо його запобігання або мінімізації.

Є кілька інструментів, що використовуються для оцінки ризиків. Можна нанести на карту ризику значимість і ймовірність виникнення ризику. Кожен ризик оцінюється за шкалою від одного до десяти. Якщо ризик оцінюється десятима, це означає, що він має велике значення для компанії. Один з них найменш значимий. Карта дозволяє візуалізувати ризики по відношенню один до одного, виміряти їх ступінь і спланувати, який тип контролю повинен бути реалізований для зниження ризиків.

Пріоритизація ризиків дозволяє направити час і гроші на найбільш важливі ризики. Можливе встановлення системи і елементів управління, щоб впоратися з наслідками події. Це може включати визначення процесу прийняття рішень і процедур ескалації, яким компанія буде слідувати в разі виникнення події.

Отже, деякий ризик неминучий в бізнесі. Щоб досягти успіху, потрібно навчитися приймати ті ризики, які неминучі, і пом'якшувати ризики, якими можна управляти. Кращими засобами захисту від ризиків є хороша основна команда, уряд, диверсифіковані канали збуту і розумний фінансовий менеджмент.

Список використаних джерел:

1. Боровик М. В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент / М.В. Боровик ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2018. – 8 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eprints.kname.edu.ua/48617/1/2017%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%20209%20%D0%9B%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D0%B8%D0%B9%20%D0%A0%D0%9C_%D0%91%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BA%20%D0%9C.%D0%92.pdf